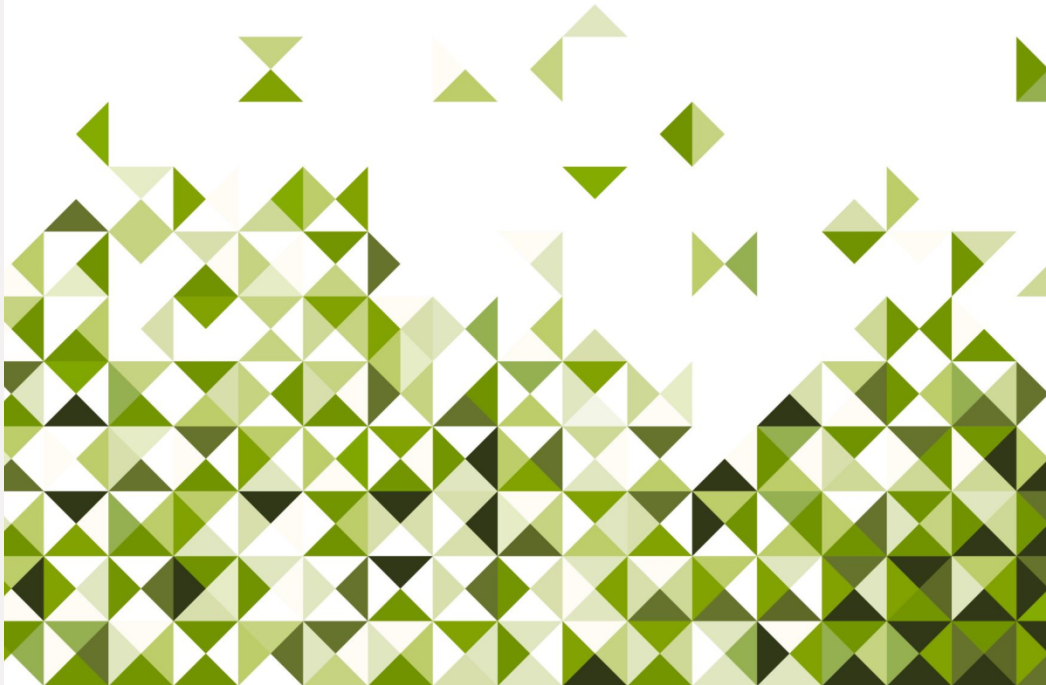

Вплив надзвичайних ситуацій на харчову поведінку школярів

Інститут громадського здоров'я ім. О. М. Марзєєва НАМНУ
лабораторія гігієни харчування та безпеки харчової продукції

Петренко Олена Дмитрівна
(доповідач), д.мед.н.

Що таке харчові звички?

- сукупність поведінкових моделей, пов'язаних з вибором їжі, її приготуванням, прийомом та ставленням до харчування загалом.
- звички, пов'язані з регулярним споживанням певних видів їжі ; послідовний вибір, який людина робить щодо їжі , наприклад вибір їжі, кількість споживаної їжі, частота їжі тощо.

Ключові аспекти, на які впливають харчові звички

- Тип і вид продуктів
- Частота прийомів їжі
- Розмір порції
- Час прийому їжі
- Спосіб приготування

Фактори, що впливають на формування харчових звичок

- Соціальні (вплив оточення, освіта, інформаційний простір)
- Культурні (національні, етнічні, релігійні традиції та звичаї)
- Економічні (рівень доходів, доступність, вартість продуктів)
- Психологічні (емоційний стан, спосіб реагування на стрес, самооцінка)
- Медико-біологічні (вік, стать, стан здоров'я, харчові потреби)
- Екологічні (доступність продуктів, сезонність)

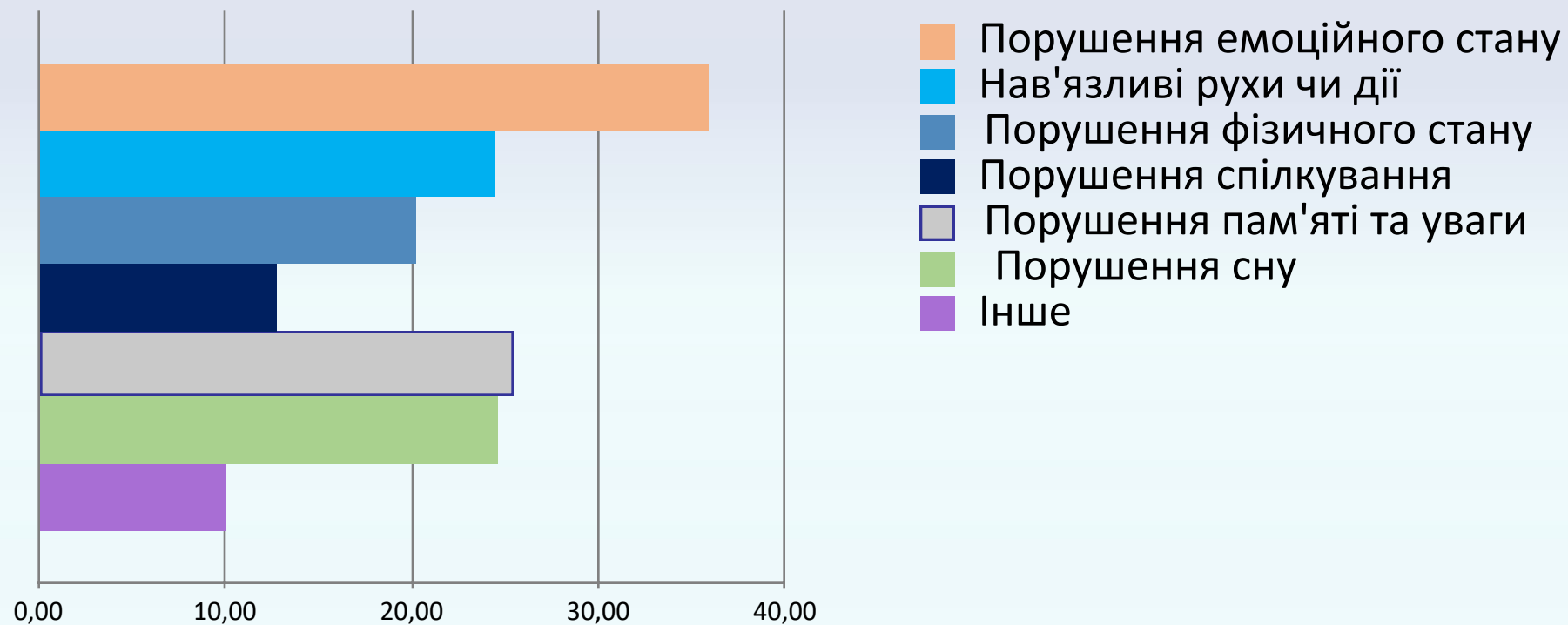
ХАРЧОВІ РОЗЛАДИ У ДІТЕЙ НА ФОНІ СТРЕСУ

- Порушення апетиту (зниження або, навпаки, підвищення на фоні чи після пережитого стресу)

- Порушення режиму харчування (відмова від звичайних основних прийомів їжі, споживання їжі в незвичний час, бажання постійно щось жувати)
- Пристрасть або відраза до певних продуктів харчування
- Порушення відчуття насичення при споживанні їжі
- Споживання неїстівних продуктів
- Примхливість або нерозбірливість в їжі
- Блювання, гикавка, біль в животі, асоційовані з їжею (наприклад, з місцем прийому їжі, думками про їжу), не пов'язані з іншими захворюваннями

Загальні прояви стресу, що виникли саме як наслідок воєнних подій, %

Порушення харчової поведінки дітей в умовах стресу, викликаного військовими діями

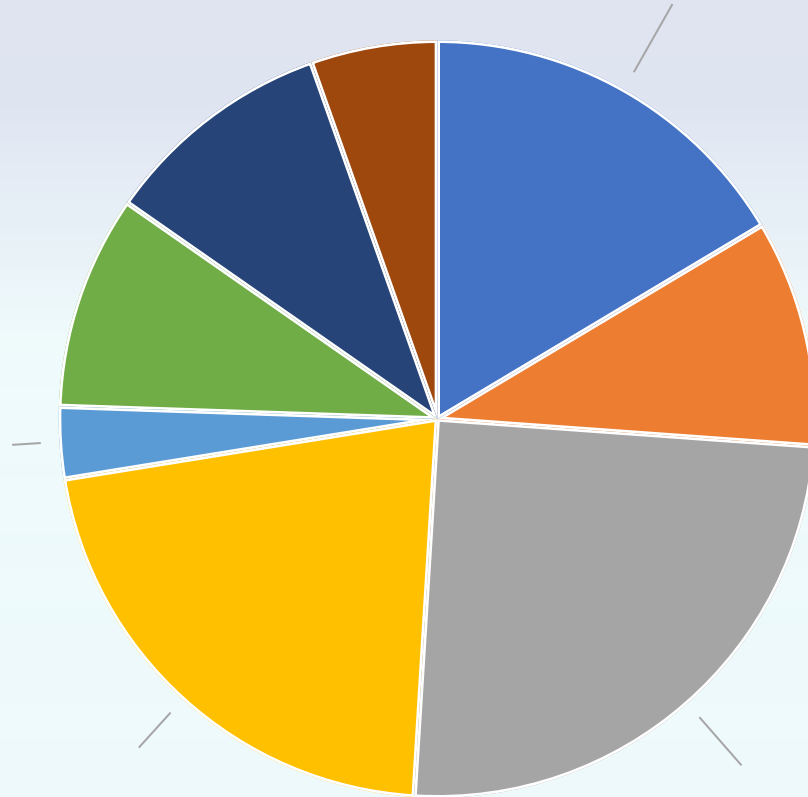
Варіанти місцеперебування дитини, залежно від військових дій

Варіант місцеперебування	Характеристика	n=4854
V1	Перебування дитини виключно на мирних територіях	n=3988
V2	Внутрішнє переселення або виїзд за кордон без перебування дитини на окупованих територіях або в безпосередній близькості від бойових дій	n=435
V3	Перебування дитини на окупованих територіях або в безпосередній близькості від бойових дій	n=178
V4	Перебування дитини на окупованих територіях або в безпосередній близькості від бойових дій та наступне внутрішнє переміщення або виїзд за кордон	n=211
V5	Інше	n=42

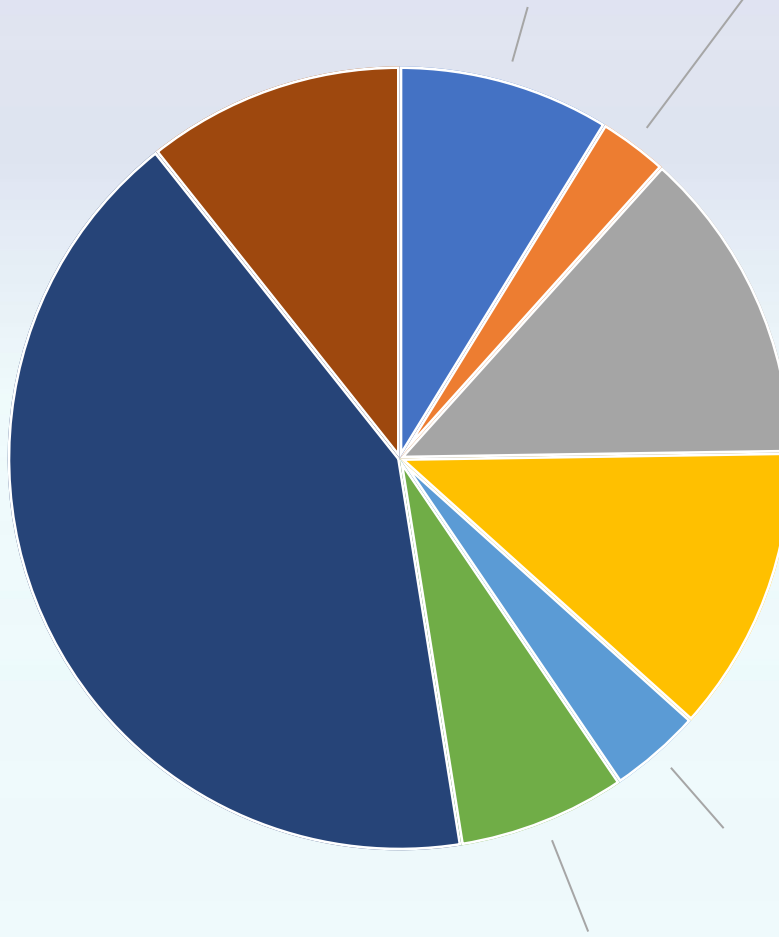
Зміни статури дитини залежно від місцеперебування

Зміна статури	V1	V2	V3	V4	Загалом (n=4854)
Дитина схудла	7,47	12,87	14,75	17,06	8,63
Дитина погладшала	9,20	14,48	11,48	17,54	10,09
Змін немає	79,69	69,43	67,76	59,24	77,60
Не знаю	3,64	3,22	3,28	6,16	3,6

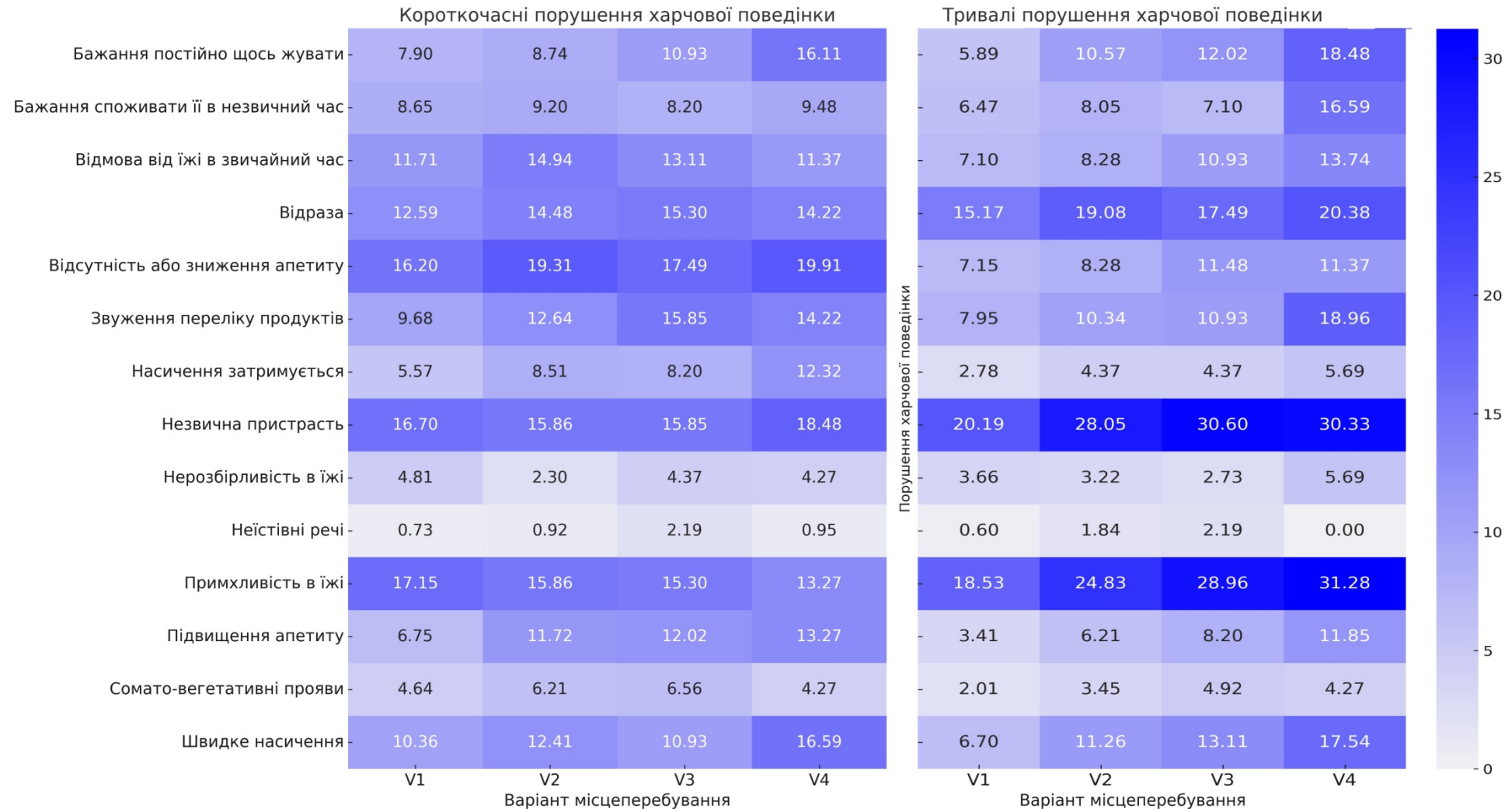
Зміна відношення дітей шкільного віку до харчових продуктів у військовий період – формування відрази до певного продукту (15,16 % в загальній досліджуваній групі, n=4854)

Зміна відношення дітей шкільного віку до харчових продуктів у військовий період – формування пристрасті до певного продукту (13,89 % в загальній досліджуваній групі, n=4854)

Порушення харчової поведінки дітей в умовах стресу, викликаного військовими діями

Порушення харчової поведінки дітей в умовах стресу, викликаного військовими діями

Зв'язок між місцеперебуванням дитини відносно бойових дій і поширеністю та тривалістю порушень харчової поведінки

№ з/п	Характеристика порушення харчової поведінки	Значення критерію χ^2	Достовірність (p)
1.	Насичення затримується	14,273	0,027
2.	Звуження переліку продуктів	20,928	0,002
3.	Підвищення апетиту	27,622	<0,001
4.	Примхливість в їжі	0,026(rS)	0,074
5.	Нерозбірливість в їжі	18,023	0,006
6.	Відмова від їжі в звичайний час	14,877	0,021
7.	Бажання постійно щось жувати, зросла частота перекусів	14,474	0,025
8.	Сомато-вегетативні прояви	11,007	0,088
9.	Інші порушення харчової поведінки	14,833	0,002
10.	Відраза до певного продукту	7,869	0,049
11.	Пристрасть до певного продукту	6,921	0,074
12.	Зміна статури дитини за час війни	17,818	0,037

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Вплив харчових звичок на виникнення та розвиток захворювань

Захворювання, у виникненні та розвитку яких визначальну роль відіграє харчування, отримали назву аліментарно-залежних.

• Аліментарно-залежні захворювання у дорослих:

- Ожиріння
- Серцево-судинні захворювання (гіпертонія, атеросклероз)
- Цукровий діабет 2го типу
- Остеопороз
- Захворювання, пов'язані з дисбалансом мінералів і вітамінів (анемії, хвороби щитоподібної залози тощо)
- Деякі онкологічні захворювання
- Хвороби шлунково-кишкового тракту

• Аліментарно-залежні захворювання у дітей:

- Ожиріння
- Захворювання, пов'язані з дисбалансом мінералів і вітамінів
- Залізодефіцитна анемія, інші дефіцитні анемії
- Ендокринні захворювання (дифузний нетоксичний зоб)
- Хвороби шлунково-кишкового тракту